

Olsztyn, dnia 30 maja 2019 r.

PS-IV.431.2.22.2018.ML

Pan
Łukasz Kuszyński
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej „Lili”
w Golubiach

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, przeprowadził kontrolę kompleksową w Domu Pomocy Społecznej „Lili” w Golubiach w dniach: 26-30 listopada 2018 r. Kontrola przeprowadzona została w siedzibie jednostki kontrolowanej.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 22 pkt 9a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.) - zwanej dalej ustawą o pomocy społecznej, rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 ze zm.) oraz upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FK-IV.0030.978 z dnia 22 listopada 2018 r.

Przedmiotem kontroli była ocena przestrzegania praw mieszkańców, jakości świadczonych usług, spełniania standardów określonych przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej oraz zgodności zatrudnienia kadry z wymaganymi kwalifikacjami.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2017 r. do 30 listopada 2018 r. Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole, podpisanym przez Pana w dniu 30 kwietnia 2018 r. Do protokołu nie wniósł Pan zastrzeżeń.

Ustaień kontroli dokonano na podstawie analizy dokumentów, wizji lokalnej, rozmów z mieszkańcami oraz wyjaśnień i informacji udzielonych w związku z prowadzoną kontrolą przez Pana i pracowników Domu.

Na podstawie przeprowadzonej kontroli działalność Domu Pomocy Społecznej „Lili” w Golubiach, w zakresie spraw objętych kontrolą oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

W toku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień, w zakresie:

- Kwalifikacji osób zatrudnionych w jednostce.
- Zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż dwóch pracowników socjalnych na stu mieszkańców Domu.
- Szkoleń pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego.
- Umożliwienia swoim mieszkańcom korzystania ze świadczeń zdrowotnych, o których mowa w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
- Prowadzenia przez DPS indywidualnej dokumentacji mieszkańców.
- Prowadzonej terapii zajęciowej.
- Podnoszenia sprawności i aktywizowania mieszkańców domu.
- Możliwości korzystania z biblioteki lub punktu bibliotecznego.
- Umożliwienia kontaktu z rodzinami i społecznością lokalną.
- Umożliwienia swoim mieszkańcom realizacji ich praw wyborczych.
- Dokonywania zwrotów za dni nieobecności mieszkańców w DPS.
- Zapewnienia mieszkańcom warunków do rozwoju samorządności.
- Dostępności do informacji o przysługujących prawach oraz do przepisów prawnych dotyczących domów pomocy społecznej.
- Umożliwienia mieszkańcom kontaktu z dyrektorem Domu.
- Ustalenia aktualnej sytuacji mieszkańca przed przyjęciem go do Domu, w miejscu jego zamieszkania lub pobytu.

W zakresie spraw poddanych kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- Regulamin organizacyjny zawierał zapisy niezgodne z obowiązującymi przepisami prawa (szczegółowo opisano w protokole z kontroli str. 3-5).
Stwierdzone nieprawidłowości mogą skutkować ograniczaniem praw mieszkańców.
- Procedura rezygnacji z pobytu w DPS „Lili” w Golubiach zawierała zapis wskazujący, że w przypadku osoby ubezwłasnowolnionej decyzję o rezygnacji z pobytu w DPS podejmuje opiekun prawny odpowiedzialny za mieszkańca. Natomiast zgodnie z art. 41 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (Dz. U. z 2018 r., poz. 1878 ze zm.), osoba przyjęta do domu pomocy społecznej, w tym również osoba ubezwłasnowolniona, jej przedstawiciel ustawowy, (...) mogą występować do sądu opiekuńczego z wnioskiem o zmianę orzeczenia o przyjęciu do domu pomocy społecznej.
Z wnioskiem o zmianę orzeczenia o przyjęciu do domu pomocy społecznej może także wystąpić kierownik domu pomocy społecznej, jeżeli uzna, że zmieniły się okoliczności uzasadniające orzeczenie o przyjęciu osoby do domu pomocy społecznej.
W przypadku, gdy osoba nie wyraża zgody na dalsze przebywanie w domu pomocy społecznej i nie została do niego przyjęta na podstawie orzeczenia sądu opiekuńczego o przyjęciu do domu pomocy społecznej, osoba ta, jej przedstawiciel ustawowy, (...) lub kierownik domu pomocy społecznej mogą wystąpić do sądu opiekuńczego z wnioskiem o zniesienie obowiązku przebywania w domu pomocy społecznej.
Na dzień kontroli nie stwierdzono skutku powyższej nieprawidłowości.
- Brak wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego. Na dzień kontroli tj. 30 listopada 2018 r., przy liczbie mieszkańców 100 – wynosił on 0,47. Zgodnie z § 6 ust. 2 pkt 3 lit. c rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 734 ze zm.) – zwany dalej rozporządzeniem w sprawie dps, wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego powinien wynosić nie mniej niż 0,5 na jednego mieszkańca.

Powyższa nieprawidłowość skutkowała obniżonym poziomem świadczonych usług.

- Pomieszczenie palarni zamykane było w godzinach nocnych tj. po godz. 22.00. W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że palarnia była zamknięta również w ciągu dnia. Powyższa nieprawidłowość skutkowała ograniczeniem mieszkańcom dostępu do ww. pomieszczenia.
- Brak rozliczania środków pieniężnych przekazywanych przez mieszkańców Domu na zakup kosmetyków i środków pielęgnacyjnych oraz brak ewidencji rozchodu ww. rzeczy (szczegółowo opisano w protokole na str.11).

Zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia w sprawie dps, mieszkańcom domu zapewnia się pomoc w utrzymaniu higieny osobistej, a w przypadku, gdy sami nie są w stanie zapewnić sobie środków czystości i środków higienicznych, zapewnia się im w szczególności, w miarę potrzeby m. in.: mydło, pastę i szczoteczkę do mycia zębów oraz środki piorące, szampon do mycia włosów, a dla mężczyzn i starszych chłopców - przybory do golenia.

Powyższe skutkowało nieodpowiednim gospodarowaniem i wydatkowaniem środków finansowych mieszkańców.

- Pełnienie w poszczególne dni dyżuru nocnego jedynie przez osoby zatrudnione na stanowisku pokojowej (szczegółowo opisano w protokole na str.12-13).

Powyższa nieprawidłowość skutkuje niezapewnieniem usług opiekuńczych na odpowiednim poziomie.

Ponadto ze względu na znaczną liczbę mieszkańców, brak wskaźnika zatrudnienia, a także fakt, iż pokoje rozmieszczone są na dwóch kondygnacjach, wskazano zatrudnienie dodatkowych pracowników i zwiększenie obsady na dyżurach nocnych.

- Brak realizacji przez Dom zapisu art. 58 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej tj. Dps nie pokrywał częściowej odpłatności do wysokości limitu ceny za zakup pieluchomajtek (szczegółowo opisano w protokole na str.14).

W myśl art. 58 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej dom pomocy społecznej pokrywa opłaty ryczałtowe i częściową odpłatność do wysokości limitu ceny, przewidziane w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Powyższa nieprawidłowość skutkowała pokrywaniem przez mieszkańców zwiększonej odpłatności za pieluchomajtki.

- Umowy cywilnoprawne (wybrane losowo do kontroli) zawierały postanowienia niezgodne z obowiązującymi przepisami i dot. ponoszenia przez mieszkańca kosztów związanych z zakupem m.in środków farmaceutycznych, materiałów opatrunkowych oraz pieluchomajtek, zakupu sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów służących właściwemu funkcjonowaniu mieszkańca (np. materac przeciwodleżynowy, balkonik, laska).

Zgodnie art. 58 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej dom pomocy społecznej pokrywa opłaty ryczałtowe i częściową odpłatność do wysokości limitu ceny, przewidziane w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Natomiast wykaz wyrobów medycznych wraz z określeniem limitów ich finansowania ze środków publicznych i wysokości udziału własnego świadczeniobiorcy w tym limicie, określa załącznik do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2017 r. (Dz. U. poz. 1061 ze zm.) w sprawie wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie.

Powyższa nieprawidłowość skutkuje zobowiązaniami stron umowy w sposób niekorzystny dla konsumenta.

- W 2 przypadkach przekroczono termin sporządzenia Indywidualnego Planu Wsparcia.

Zgodnie z § 2 ust. 4 rozporządzenia w sprawie dps, Indywidualny Plan Wsparcia powinien być przygotowany w terminie 6 miesięcy od dnia przybycia mieszkańca do domu.

308

Na dzień kontroli nie stwierdzono skutków, powyższej nieprawidłowości.

- Mieszkańcy Dps mieli do dyspozycji prasę sprzed kilku tygodni lub miesięcy.
Zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 10 lit. c rozporządzenia w sprawie dps, dom uznaje się za spełniający warunki, jeżeli w zakresie usług opiekuńczych i wspomagających zapewnia się mieszkańcom domu możliwość korzystania z biblioteki lub punktu bibliotecznego oraz codziennej prasy (...). Powyższe skutkowało, brakiem dostępu mieszkańców do codziennej prasy.
W dniu 14 stycznia 2019 r. przedłożył Pan zespołowi inspektorów pisemne wyjaśnienie, z którego wynika, iż w dniu 10 stycznia 2019 r. za pośrednictwem Poczty Polskiej została zamówiona prenumerata codziennej prasy wraz z kserokopią faktury potwierdzającej jej zakup. Mając powyższe na uwadze, odstępuje się od wydania zalecenia pokontrolnego w powyższym zakresie.
- Przechowywanie przedmiotów wartościowych niezgodnie z obowiązującym w Domu Regulaminem w sprawie postępowania z depozytami wartościowymi.
Po zakończeniu kontroli w dniu 7 grudnia 2018 r. dostarczył Pan do tut. Urzędu wyjaśnienia, z których wynika, że podjął działania w celu prawidłowego przechowywania depozytów rzeczowych. Mając na uwadze przedłożone wyjaśnienia, odstępuje się od wydania zalecenia pokontrolnego w powyższym zakresie.
- Przechowywanie drobnej sumy pieniędzy (bilon) należących do byłej mieszkanki wraz z depozytami wartościowymi. Po zakończeniu kontroli w dniu 7 grudnia 2018 r. dostarczył Pan do tut. Urzędu wyjaśnienia, z których wynika, że wystąpił z wnioskiem do Centrum Personalizacji Dokumentów Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w celu udostępniania danych potencjalnych spadkobierców. Mając na uwadze przedłożone dokumenty, odstępuje się od wydania zalecenia pokontrolnego w powyższym zakresie.

W trakcie wizji lokalnej, zespół inspektorów stwierdził, że łóżka w pokojach (nr 18 -1 łóżko i nr 34 - 1 łóżko) były zniszczone. W związku z tym udzielono Panu instruktażu o konieczności bieżącej wymiany zużytego sprzętu.

Ponadto zespół kontrolny ustalił, że w DPS obowiązywały godziny i miejsca przeznaczone do przygotowywania gorących napoi, co może ograniczać mieszkańcom całodobowy dostęp do napoi. Mając na uwadze Pana wyjaśnienia dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom, udzielono Panu stosownego instruktażu.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono również, że książka skarg i wniosków zawierała jeden wpis. Ówczesny dyrektor w ramach wyjaśnień sporządził jedynie notatkę, natomiast strona nie otrzymała odpowiedzi ani ww. notatki na piśmie. Udzielono Panu instruktażu, że w przypadku złożenia skargi w formie pisemnej, należy odpowiedzieć skarżącemu w tej samej formie.

Stwierdzone nieprawidłowości zostały omówione z Panem w toku kontroli.

Osobą odpowiedzialną za powstałe nieprawidłowości jest Pan, jako dyrektor placówki. Przyczyną wystąpienia nieprawidłowości było niestosowanie, przez osoby odpowiedzialne za realizację zadań, obowiązujących przepisów prawa oraz nieprawidłowa organizacja pracy.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, działając w oparciu o art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, wnoszę o podjęcie przez Pana stosownych działań mających na celu ich wyeliminowanie oraz o niezwłoczną realizację następujących zaleceń:

1. Dostosować zapisy regulaminu organizacyjnego oraz procedury rezygnacji z pobytu w DPS „Lili” w Golubiach do obowiązujących przepisów prawnych. Opracowane dokumenty przedłożyć Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu.
2. Niezwłocznie zapewnić wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno – opiekuńczego, zgodnie z wymogiem § 6 ust. 2 pkt 3 lit. c rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 734 ze zm.).
3. Zaprzestać ograniczania mieszkańcom Domu dostępu do palarni.
4. Rozliczać środki finansowe mieszkańców przekazywane na zakup kosmetyków i środków pielęgnacyjnych oraz prowadzić ewidencję rozchodu ww. rzeczy.
5. Powierzać czynności bezpośrednio związane z opieką i pielęgnacją mieszkańców Domu w tym w porze nocnej, osobom legitymującym się odpowiednim wykształceniem.
6. Bezwzględnie przestrzegać zasady dot. pokrywania mieszkańcowi częściowej odpłatności do wysokości limitu ceny, przewidzianej w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, zgodnie z art. 58 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 ze zm). Zweryfikować i uregulować wszystkim mieszkańcom, którzy ponieśli częściową odpłatność do wysokości limitu ceny za pieluchomajtki, przewidzianą w ww. przepisach. Zestawienie dokonanych mieszkańcom regulacji przesłać Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu.
7. Zweryfikować zapisy w umowach cywilnoprawnych, w celu wyeliminowania niedozwolonych postanowień. Wzór umowy przesłać Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu.
8. Indywidualny Plan Wsparcia przygotowywać w terminie 6 miesięcy od dnia przybycia mieszkańca do domu, zgodnie z § 2 ust. 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 734 ze zm.).

Ponadto uwzględniając instruktaż udzielony przez zespół inspektorów w toku kontroli kompleksowej Domu Pomocy Społecznej „Lili” w Golubiach, wskazuję następujące działania:

1. Na bieżąco dokonywać wymiany zużytego sprzętu w tym łóżek w pokojach mieszkalnych.
2. Umożliwić mieszkańcom Domu dostęp do gorących napoi również w innych godzinach niż wyznaczone, uwzględniając potrzeby mieszkańców.
3. Zwiększyć obsadę opiekunów na dyżurach nocnych.
4. Na wnoszone skargi odpowiadać Stronie w formie pisemnej.

Proszę o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego o realizacji zaleceń, uwag i wniosków w terminie 30 dni, powołując się na znak pisma.

3/10

Jednocześnie na podstawie art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od daty otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni obowiązana jest do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków.

W przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń, o których mowa wyżej, jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, o których mowa w art. 128 ust. 1, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez wojewodę zastrzeżeń.

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Joanna Jabłonna-Kastrau
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej